

13.10.2021

Ärende/23

§ 312

Den av ledamoten Tuomas Rantanen väckta motionen om återinrättande av Laajasalon lukio

HEL 2021-002859 T 00 00 03

Beslut

Stadsfullmäktige betraktade motionen som slutbehandlad.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
- 2 Lukion ennuste ja tilapaikat toukokuussa 2021
- 3 Lukiot kartalla

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutsförslag

Beslutet stämmer överens med förslaget.

Föredragandens motiveringar

Ledamoten Tuomas Rantanen och 17 andra ledamöter föreslår i sin motion att staden ska utreda möjligheten att återinrätta gymnasieskolan Laajasalon lukio. Återinrättandet av gymnasiet motiveras bl.a. med invånarantalet som ökar med anledning av det kraftiga kompletteringsbyggandet i området, de höga inträdesgränserna för de nuvarande gymnasierna i närområdena samt den förbättrade åtkomsten av området i och med byggandet av Degerö spårvägsförbindelse.

Stadsstyrelsen konstaterar att man kan svara på det ökande antalet elever i gymnasierna med nya lokaler som färdigställs för de nuvarande gymnasierna och genom att hyra fler lokaler i närheten av gymnasiernas verksamhetsställen. Det är inte nödvändigt att återinrätta Laajasalon lukio.

Behovet av fostrings- och utbildningstjänster, och tillräckligheten av platser, följs regelbundet upp både lokalt och på stadsnivån. I planeringen av servicenätet har man beaktat både lokalkapaciteten som är

under byggnad och den befintliga lokalkapaciteten. I planeringen har man beaktat hela serviceområdets långsiktiga utveckling, befolkningsprognos, bostads- och affärsbyggnad samt trafikarrangemang.

Utgångspunkten för gymnasieplaneringen är livskraftiga och tillräckligt stora gymnasier för att man även i framtiden inom Helsingfors stads gymnasieutbildning ska kunna trygga högklassig undervisning och ett mångsidigt utbud av studieperioder till skäliga kostnader. 60 % av årskursen som avslutar den grundläggande utbildningen garanteras en gymnasieplats.

Gymnasienätet har granskats i hela Helsingforsområdet som en helhet, eftersom rätten att söka till gymnasieutbildning är fri. I Helsingfors finns 12 finskspråkiga gymnasier, varav ett är ett vuxengymnasium. Av gymnasierna för unga har sju en specialuppgift och fem gymnasier har en läroplan med viss viktning. Utbildning som handleder för gymnasieutbildning ordnas i två gymnasier för unga. I september 2020 var antalet studerande i Helsingfors stads gymnasier var 7 713.

I Helsingfors finns 23 privata gymnasier, som drivs av en stiftelse eller staten, och gymnasier för specialskolor, varv två är vuxengymnasier. I september 2020 var antalet studerande inom den privata och statliga finska gymnasieutbildningen i Helsingfors 6 085.

Det totala antalet studerande i gymnasierna påverkas av antalet nybörjarplatser, antalet studerande som utexamineras på tre år, antalet studerande som studerar längre än tre år och antalet studerande som hoppar av utbildningen.

I bilaga 2 beskrivs utvecklingen och prognosen för antalet studerande i Helsingfors stads finskspråkiga gymnasier och privata finskspråkiga gymnasier.

Befolkningsprognos och gymnasieplatser

Vid gymnasierna har man förberett sig på det ökande antalet studerande enligt befolkningsprognosen. I fråga om privata gymnasier har lokalplatserna beräknats enligt antalet studerande i åldern 16–18 år, som har standardiserats för hela prognosperioden (ca 5 000). Utifrån de nu planerade gymnasieombyggnaderna och -nybyggnaderna beräknas lokalerna räcka till för att ordna undervisning fram till år 2025, om alla projekt genomförs enligt tidtabellen.

Under åren 2021–2023 färdigställs nya lokaler för Helsingin kielilukio och Helsingin luonnontiedelukio. Dessutom hyrs till tilläggslokaler för luonnontiedelukio från Helsingfors universitets campus i Gumtäkt. Den nyligen färdigställda nybyggnaden för Vuosaaren lukio togs i bruk i bör-

jan av läsåret. I Etu-Töölön lukio, Mäkelänrinteen lukio och Kallion lukio genomförs ombyggnader. I och med dessa lokalprojekt fås uppskattningsvis 1 030 nya lokalplatser till gymnasierna.

Det är meningen att tilläggslokaler för Helsingin kuvataidelukio och Kallion lukio hyrs i närheten av de nuvarande lokalerna. Ärendet som gäller hyring av tilläggslokaler kommer att tas upp för behandling i fostrans- och utbildningsnämnden under hösten. Hyreslokalerna för Kallion lukio och kuvataidelukio medger ca 250–300 extra platser.

Genom de nämnda lokallösningarna skapas sammanlagt cirka 1 300 extra platser för stadens gymnasier. Det har uppskattats att man från och med 2026 kan svara på gymnasiernas behov av lokaler genom att hyra tilläggslokaler i närheten av de nuvarande lokalerna. Behovet av lokaler kan i framtiden påverkas av den avancerande digitaliseringen, användningen av distansundervisning och närundervisning i undervisningsarrangemangen samt av målet att i allt större utsträckning använda sektorernas och hela stadens i gemensamt bruk.

Samarbete med övriga utbildningsaktörer

I fullmäktigemotionen föreslås att det gymnasium som ska inrättas kan göra regionalt samarbete med Stadin ammattiopisto i fråga om den kommande TUVA-utbildningen, som förbereder för examensutbildning.

Det är meningen att den förberedande utbildningen ska samarbeta i nätverk mellan yrkesutbildningen och gymnasierna oberoende av var verksamhetsställena finns. På detta sätt kan man garantera utbudet av utbildning enligt de studerandes varierande behov genom att utnyttja hela staden som inlärningsmiljö. Samarbetet mellan olika utbildningsformer kan effektivt verkställas som verksamhet vid de nuvarande gymnasierna. För detta ändamål behöver man inte inrätta ett nytt gymnasium.

Lokalerna i Laajasalon koulu

I fullmäktigemotionen föreslås att Laajasalon lukio återinrättas i dess gamla lokaler. Lokalerna används för närvarande i sin helhet av grundläggande utbildningen som Helsingfors stad ordnar. Den grundläggande utbildningen behöver dessa lokaler även i fortsättningen.

I östra Helsingfors, där det föreslagna gymnasiet Laajasalon lukio är beläget, har staden två gymnasier, Vuosaaren lukio och Helsingin kielikoulu samt flera privata gymnasier; Kulosaaren yhteiskoulun lukio, Herttoniemen yhteiskoulun lukio och Helsingin uusi yhteiskoulu. Från Degeberö finns redan i nuläget goda trafikförbindelser till centrum och till andra delar av Helsingfors. I framtiden blir gymnasierna i centrum allt

tillgängligare från Degerö bl.a. i och med att bron i Kronbergsbron blir färdig.

Gymnasiernas inriktningar

I fullmäktigeinitiativet föreslås att Laajasalon lukio, som föreslås bli inrättat, ska ha en miljö- och teknologiinriktning eller i fråga om konststudier en inriktning på rapmusik, som kan ha efterfrågan i östra Helsingfors. För närvarande har Helsingfors stads gymnasier ett omfattande nätverk av olika inriktningar. I fråga om musik har Sibelius-lukio en särskild utbildningsuppgift. I östra Helsingfors har Vuosaari gymnasium både en inriktning på både musik och teknologi. Musikens specialuppgift och inriktning omfattar olika typer av musik samt bandverksamhet. Inriktningarna som föreslås i motionen täcks med det nuvarande utbudet av gymnasieutbildning.

Den i fullmäktigemotionen nämnda skärgårdsskepparutbildningen erbjuds bland annat vid läroanstalterna för fritt bildningsarbete. Avläggandet av utbildningen kan inkluderas i studier som avlagts någon annanstans, som ett valfritt läroämne på stadsnivå enligt den nya läroplan för Helsingfors stads gymnasier som träder i kraft 1.8.2021.

Fostrans- och utbildningsnämnden har gett utlåtande i ärendet, som kan läsas i beslutshistorian. Svaret stämmer överens med utlåtandet.

Enligt 30 kap. 11 § 2 mom. i förvaltningsstadgan ska stadsstyrelsen förelägga fullmäktige en motion som undertecknats av minst 15 ledamöter.

Föredragande

Stadsstyrelsen

Upplysningar

Suvi Rämö, förvaltningsexpert, telefon: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Bilagor

- 1 Valtuutettu Tuomas Rantasen aloite
- 2 Lukion ennuste ja tilapaikat toukokuussa 2021
- 3 Lukiot kartalla

Sökande av ändring

Förbud mot sökande av ändring, beredning eller verkställighet

Beslutshistoria

13.10.2021

Ärende/23

Kaupunginhallitus 20.09.2021 § 653

HEL 2021-002859 T 00 00 03

Päätös

Kaupunginhallitus päätti esittää kaupunginvaltuustolle seuraavaa:

Kaupunginvaltuusto päättää katsoa aloitteen loppuun käsitellyksi.

Esittelijä

kansliapäällikkö
Sami Sarvilinna

Lisätiedot

Suvi Rämö, hallintoasiantuntija, puhelin: 310 32174
suvi.ramo(a)hel.fi

Kasvatus- ja koulutuslautakunta 15.06.2021 § 242

HEL 2021-002859 T 00 00 03

Lausunto

Kasvatus- ja koulutuslautakunta antoi kaupunginhallitukselle seuraavan lausunnon Tuomas Rantasen valtuustoaloitteesta (liite 1) Laajasalon lukion perustamisesta uudelleen:

Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että alla olevan selvityksen mukaisesti kasvavaan lukioden opiskelijamäärään pystytään vastaamaan nykyisten lukioden uusilla tiloilla sekä vuokraamalla lisää tiloja nykyisten lukioden päätoimipaikkojen läheisyydestä. Laajasalon lukiota ei ole tarpeen perustaa uudelleen.

Kasvatus- ja koulutuspalvelujen tarvetta ja paikkojen riittävyyttä seurataan säännöllisesti alue- ja kaupunkitasolla. Palveluverkon suunnittelussa on otettu huomioon rakenteilla ja olemassa oleva tilakapasiteetti. Suunnittelussa on huomioitu koko palvelualueen pitkän tähtäimen kehitys, väestöennuste, asuin- ja liikerakentaminen sekä liikennejärjestelyt.

Lukiosuunnittelun lähtökohtana ovat elinvoimaiset ja riittävän suuret lukiot, jotta myös tulevaisuudessa Helsingin kaupungin lukiokoulutuksessa voidaan turvata laadukas opetus ja monipuolinen opintojaksotarjonta kohtuullisin kustannuksin nykyisillä. 60 prosentille perusopetuksen päättävästä ikäluokasta taataan lukiopaikka.

Lukioverkkoa on tarkasteltu koko Helsingin alueella kokonaisuutena, sillä lukiokoulutukseen on vapaa hakeutumisoikeus. Helsingissä on 12

suomenkielistä kaupungin lukiota, joista yksi on aikuislukio. Nuorten lukioista seitsemällä on erityistehtävä ja viidessä lukiossa on painotettu opetussuunnitelma. Lukiokoulutukseen valmistavaa koulutusta järjestetään kahdessa nuorten lukiossa. Helsingin kaupungin lukioiden opiskelijamäärä 20.9.2020 oli 7713 opiskelijaa.

Helsingissä on 23 yksityistä, säätiön tai valtion ylläpitämää sekä erikoiskoulun lukiota, joista kaksi aikuislukiota. Yksityisissä ja valtion lukiossa nuorten suomenkielisessä lukiokoulutuksessa 20.9.2020 Helsingissä oli 6085 opiskelijaa. (Oheismateriaali.)

Kokonaisopiskelijamäärään vaikuttavat aloituspaikat, kolmessa vuodessa valmistuvien opiskelijoiden määrä, pidempään kuin kolme vuotta opiskelevien määrä sekä koulutuksesta eronneiden määrä.

Väestöennuste ja lukiopaikat

Helsinkiäisten peruskoulun päättävien ikäluokka kasvaa voimakkaasti tulevana vuosina. Vuoteen 2025 kasvaa on 19 prosenttia eli yli tuhat (1070) nuorta. Vuonna 2030 tarvitaan 800 aloituspaikkaa enemmän kuin vuonna 2020, jos edelleen 60 prosentille ikäluokasta taataan lukiopaikka.

Aloituspaikkojen lisäämistarve johtuu 16–18-vuotiaiden ikäluokan kasvamisesta. Kaupungin väestöennusteen mukaan 16–18-vuotiaiden väestömäärä kasvaa vuodesta 2020 vuoteen 2030 noin 4400 henkilöllä, jonka jälkeen ikäluokan ennustetaan vähenevän hieman seuraavalla vuosikymmenellä.

Väestöennusteen mukaiseen kasvavaan opiskelijamäärään on lukiossa varauduttu. Yksityisten lukioiden osalta tilapaikat on laskettu 16-18 vuotiaiden opiskelijoiden määrällä, joka on vakioitu koko ennustekauden ajaksi (noin 5000). Tällä hetkellä suunnitelluilla lukioiden tilaratkaisuilla arvioidaan tilojen riittävän opetuksen järjestämiseen vuoteen 2025 asti, jos kaikki suunnitellut perusparannus- ja uudisrakennushankkeet toteutuvat aikataulussa.

Vuosien 2021–2023 aikana Helsingin kielilukion ja Vuosaaren lukion sekä Helsingin luonnontiedelukion käyttöön valmistuu uudet tilat. Etu-Töölön lukiossa, Mäkelänrinteen lukiossa sekä Kallion lukiossa tehdään lisäksi perusparannus. Uusien tilahankkeiden myötä saadaan lukioihin uusia tilapaikkoja arviolta 1030.

Lisäksi Helsingin luonnontiedelukiolle vuokrataan lisätiloja Helsingin yliopistolta. Helsingin kuvataidelukiolle ja Kallion lukiolle selvitetään lisätilan vuokraamista nykyisten tilojen läheisyydestä. Tämä on tulossa kasvatus- ja koulutuslautakunnan käsittelyyn syksyn 2021 aikana. Kal-

lion lukion ja kuvataidelukion vuokratiloilla voidaan lisätä noin 250–300 paikkaa.

Edellä mainituilla tilaratkaisuilla saadaan yhteensä noin 1 300 lisäpaikkaa kaupungin lukioihin. On arvioitu, että vuodesta 2026 lähtien tilatarpeisiin on mahdollista vuokrata lisätiloja lukioille nykyisten tilojen läheisyydestä (ns. SAAS-malli). Tilatarpeisiin voi tulevaisuudessa vaikuttaa digitalisaation laajeneminen, etä- ja lähiopetuksen käyttö opetusjärjestelyissä sekä tavoite käyttää yhä laajemmin toimialan ja koko kaupungin tiloja yhteiskäytössä.

Yhteistyö muiden koulutustoimijoiden kanssa

Valtuustoaloitteessa ehdotetaan, että perustettava lukio voisi tehdä alueellista yhteistyötä Stadin ammattiopiston kanssa tulevan tutkintokoulutukseen valmentavan TUVA-koulutuksen kanssa. Kasvatus- ja koulutuslautakunta toteaa, että valmentavan koulutuksen on tarkoitus tehdä verkostomaisesti yhteistyötä ammatillisen koulutuksen ja lukioiden kesken toimipaikkojen sijainnista riippumatta. Näin voidaan taata opiskelijoiden vaihtelevien tarpeiden mukaisten koulutuksen tarjonta koko kaupunkia oppimisympäristönä hyödyntäen.

Koulutusmuotojen välistä yhteistyötä voidaan tehokkaasti toteuttaa nykyisten lukioiden toimintana. Tätä varten ei tarvitse perustaa uutta lukiota.

Laajasalon koulun tilat

Valtuustoaloitteessa esitetään, että Laajasalon lukio voitaisiin perustaa uudelleen sen käytössä aiemmin olleisiin tiloihin. Tilat ovat tällä hetkellä kokonaisuudessaan Helsingin kaupungin järjestämän perusopetuksen käytössä. Perusopetus tarvitsee nämä tilat myös jatkossa.

Itä-Helsingissä, johon valtuustoaloitteessa ehdotettu Laajasalon lukio sijoittuisi, sijaitsee kaksi kaupungin lukiota: Vuosaaren lukio ja Helsingin kielilukio, sekä useita yksityisiä lukioita: Kulosaaren yhteiskoulun lukio, Herttoniemen yhteiskoulun lukio ja Helsingin uusi yhteiskoulu.

Laajasalosta on jo nykyisellään hyvät kulkuyhteydet keskustaan sekä muualle Helsinkiin. Tulevaisuudessa keskustan lukiot ovat entistä saavutettavampia Kruunuvuoren siltojen valmistumisen myötä.

Lukioiden painotukset

Valtuustoaloitteessa esitetään, että perustettavaksi ehdotetulle Laajasalon lukiolle tulisi ympäristö- ja teknologiapainotus tai taideopintojen osalta rap-musiikin painotus, jolle voisi olla kysyntää itäisessä Helsing-

13.10.2021

issä. Tällä hetkellä Helsingin kaupungin lukioissa on kattava verkosto eri painotuksia. Musiikin osalta Sibeliuksen lukioilla on musiikin erityinen koulutustehtävä. Itä-Helsingissä Vuosaaren lukiossa on sekä musiikki-että teknologiapainotus. Musiikin erityistehtävä ja painotus kattavat musiikin eri tyylilajit sekä bänditoiminnan. Aloitteessa esitetyt painotukset katetaan nykyisellä lukioiden koulutustarjonnalla.

Valtuustoaloitteessa mainittu saaristolaihurin tutkinto on tarjolla muun muassa vapaan sivistystyön oppilaitoksissa. Sen suorittaminen voidaan sisällyttää osaksi muualla suoritettuja opintoja, joka on Helsingin kaupungin lukioiden uuden, 1.8.2021 voimaan tulevan opetussuunnitelman mukainen kaupunkitasoinen valinnainen oppiaine.

Esittelijä

kasvatuksen ja koulutuksen toimialajohtaja
Liisa Pohjolainen

Lisätiedot

Riikka Merimaa-Jovanovic, pedagoginen asiantuntija, puhelin: 310 64636
riikka.merimaa-jovanovic(a)hel.fi
Harri Korhonen, lukiokoulutuksen päällikkö, puhelin: 310 86342
harri.korhonen(a)hel.fi